

## Toelichting

### Evaluatie Uitvoeringsprogramma energie 2013-2016

Versie 11 december 2015

#### Inleiding

Het uitvoeringsprogramma energie 2013-2016 komt voort uit het Energiebeleidsplan van 2013. Het plan is er op gericht om op pragmatische wijze een maximale bijdrage te leveren aan de regionale doelstelling van een energieneutrale regio in 2040. Deze laatste doelstelling is bereikt als alle gebruikte energie in de AM regio op een duurzame manier wordt opgewekt.

Om een energieneutrale regio te realiseren wordt ingezet op twee sporen: energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie.

Het uitvoeringsprogramma is opgebouwd uit vier pijlers waar 28 projecten aan zijn gekoppeld.

De evaluatie laat zien of de projecten uit het uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd. Daarnaast wordt op basis van de kwantitatieve evaluatie Amstelland-Meerlanden energieneutraal 2040 gekeken wat de energie trends in de regio zijn en welk effect uitgevoerde projecten hierop hebben.

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma is al gewezen op het feit dat ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid snel kunnen gaan en dat inzichten veranderen. Hiermee hebben we zeker de afgelopen jaren te maken gehad. Enerzijds heeft de economische crisis een remmende werking gehad op veel investeringen, ook op het gebied van duurzaamheid. Anderzijds zijn er nieuwe kansen ontstaan. Met name het Energieakkoord heeft ervoor gezorgd dat we als gemeente veel hebben ingezet op nieuwe samenwerkingsverbanden en kansrijke projecten. Ook deze projecten worden in deze evaluatie benoemd.

Tot slot worden aanbevelingen gedaan die worden meegenomen in de ontwikkeling van een nieuwe duurzaamheidsaanpak.(vast te stellen in 2016)

#### Resultaten autonome ontwikkelingen

Meer dan veertig organisaties sloten in september 2013 het SER Energieakkoord voor duurzame groei. Gezamenlijk gaan zij voor verduurzaming van onze samenleving en economie. De ondertekenaars zetten zich de komende jaren in voor:

- een besparing van het energieverbruik met gemiddeld 1,5 procent per jaar;
- een toename van het aandeel hernieuwbare energieopwekking naar 14 procent in 2020 en 16 procent in 2023;
- ten minste 15.000 voltijdbanen extra.

Gemeenten spelen hierbij een belangrijke rol en om gemeenten hierbij te ondersteunen heeft de VNG het 'Ondersteuningsprogramma Energie 2014 – 2016' ontwikkeld. Dit programma heeft als doel om via regionale samenwerking tussen gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijven (allianties) te werken aan de doelstellingen uit het energieakkoord. Het programma legt de focus op de particuliere woningeigenaar en richt zich op het versnellen van energiebesparing en energieopwekking ten bate van de particuliere woningeigenaar. De regio Amsterdam – Amstelland – Meerlanden bestaat uit de gemeenten Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmermeer, Ouder-Amstel, Uithoorn. Gemeente Amstelveen is penvoerder en neemt de regio-coördinatie voor haar rekening.



In dit kader is in 2015 het Uitvoeringsplan 'Route naar opschaling en versnelling' gestart. Om versnelling in de verduurzaming van de woningvoorraad te bewerkstelligen, wil de regio A+AM vraag en aanbod beter bij elkaar brengen.

Daarnaast wil de regio samen met de belangrijkste partijen aan de vraag- en aanbodkant, de markt voor verduurzaming in de woningvoorraad, verder tot ontwikkeling brengen. Daarbij is het streven dat de markt de verduurzaming van de bestaande woningmarkt op termijn overneemt.

Het zwaartepunt van de uitvoering van dit plan ligt in 2016 en richt zich op drie sporen.

1. Het realiseren van een energieloket waar woningeigenaren/bewoners terecht kunnen voor energieadvies, financieel advies en mogelijke energiemaatregelen. Dit loket is een zelfstandige marktpartij die functioneert als digitale intermediair tussen vraag en aanbod.
2. Om vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen worden één of meerdere allianties van bedrijven en/of maatschappelijke organisaties gesmeed die zich richten op het creëren van rendabele business cases. Woningeigenaren of bedrijven die hun panden willen verduurzamen hebben nu vaak te maken met een jungle van aanbod waarvoor je enige technische basiskennis nodig hebt om je weg te vinden. Binnen deze lerende netwerken krijgen bedrijven die producten aanbieden beter inzicht in de behoeften van woningeigenaren en het karakter van de woningvoorraad. Hierdoor kunnen zij klantgericht opereren.
3. De resultaten worden kwalitatief en kwantitatief gemonitord.

Verdere projecten die - buiten het begin 2013 vastgestelde EBP uitvoeringsplan - zijn uitgevoerd (of in uitvoering zijn) zijn: Zon op gemeente dak, Green Deal Grassen en gewassen, Warmteprogramma MRA. Ook deze projecten zijn in de bijgevoegde evaluatie meegenomen.

### **Resultaten uitvoeringsprogramma**

Het uitvoeringsprogramma richt zich op energiebesparing en duurzame energieopwekking binnen vier pijlers:

1. Goed voorbeeld door de gemeente
2. Besparen in de gebouwde omgeving
3. Het faciliteren van de markt
4. Het verduurzamen van mobiliteit

In de bijlage worden de resultaten van het uitvoeringsprogramma per actie besproken. Het overzicht 'Evaluatie EBP in vogelvlucht' toont aan dat het energiebeleidsplan met wisselend succes is uitgevoerd. Met name de inzet op de eigen organisatie en dienstverlening en op het faciliteren van de markt succesvol is geweest.

De projecten die investeringen (al dan niet door de gemeente) vereisten hebben veelal vertraging opgeleverd. Dit is terug te zien in de pijler 'gebouwde omgeving' en in de 'Markt faciliteren'.

### **Ambitie EN2040**

Om het daadwerkelijke effect van de resultaten van het uitvoeringsprogramma te zien, zijn deze meegenomen in de kwantitatieve evaluatie Amstelland-Meerlanden energieneutraal 2040. Uit deze evaluatie blijkt dat de gemeente veel inspanningen heeft verricht, maar dat er voor de lange termijn te weinig resultaat is geboekt.

Als we op de huidige manier blijven doorgaan, kunnen we de ambitie van een energieneutrale regio in 2040 onmogelijk realiseren. We zullen flink moeten inzetten op verdere energiebesparing (ca. 3,5% per jaar) en een stijging van 40% meer hernieuwbare energie.



Deze feiten vragen om een herbezinning van zowel het huidige beleid als van de gestelde ambitie.

**Nieuwe opgave**

Om te komen tot de nieuwe aanpak wordt onderzocht welke mogelijkheden Amstelveen heeft om tot verdere energiebesparing en duurzame opwekking te komen. Op basis hiervan kunnen college en gemeenteraad doelstellingen formuleren en richting geven aan de nieuwe aanpak.

Uitgangspunt voor de nieuwe aanpak duurzaam Amstelveen is het collegeprogramma. Daarin staat dat "duurzaamheid betekent rekening houden met volgende generaties in de volle breedte van de gemeentelijke beleidsterreinen". Het gaat om het maken van slimme keuzes voor de toekomst met aandacht voor mens, omgeving en economie (people, planet, profit).

De centrale vraag bij de nieuwe aanpak zal dan ook zijn wat Amstelveen op de (mid-den)lange termijn nodig heeft. Hierin zal Amstelveen nadrukkelijk optrekken met lokale en regionale partners.

Daar waar de projecten binnen de pijler 'goed voorbeeld gemeente' niet gelukt zijn, is het zinvol om – in het kader van de nieuwe aanpak duurzaamheid – te onderzoeken welke barrières binnen de organisaties weggenomen kunnen worden om effectiever in te zetten op duurzaamheid.

---